

DĖL SUSISIEKIMO PLĖTROS PROGRAMOS PROJEKTO

Lietuvos verslo konfederacija, apklaususi savo narius – telekomunikacijų ir transporto sektorių įmones – bei išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos parengtą Susisiekimo 2021–2030 m. plėtros programos projektą (toliau – Projektas) bei ją lydinčius dokumentus, teikia šias pastabas.

Pirma, Projekto pagrindimo dokumente nurodoma „Palangos oro uoste kilimo ir tūpimo takas pastarąjį kartą buvo rekonstruotas 2007 m., jo eksploataciniai techniniai parametrai nebetenkina saugių orlaivių manevravimo poreikių.“ Žinia, Palangos oro uostas rekonstruotas 2021 m. rudenį.

Antra, kaip viena iš spręstinių NPP uždavinio 5.3. 1 problemos priežasčių nurodoma „Esama oro uostų infrastruktūra neatitinka išaugusių keleivių srautų pajėgumų ir aplinkosaugos bei skrydžių saugos reikalavimų“. Atkreiptinas dėmesys, kad atitiktis skrydžių saugos reikalavimams yra užtikrinama, kitaip skrydžiai negalėtų būti vykdomi. Taip pat Lietuvos aviacijos verslas, kaip Lietuvos oro uostų paslaugų naudotojas, Lietuvos oro uostų paslaugų kokybę vertina vidutiniškai, ne žemai, kaip, remiantis ES aviacijos švieslente, nurodoma prie spręstinių Projekto NPP 5.3. uždavinio 1 problemos priežasčių.

Trečia, nurodomas NPP 5.3. uždavinio įgyvendinimo rodiklis 5.3.4.: „Skrydžių kryptių iš Lietuvos oro uostų skaičius (2019 m. – 92 vnt., 2025 m. – 110 vnt., 2030 m. – 120 vnt.)“, tačiau šiuo metu Susisiekimo ministerijos darbo grupės rengiamose Aviacijos vystymo gairėse numatyti tokie tikslai: „2030 m. Lietuva yra pasiekiamą ne mažiau kaip 150 kryptių, IATA pasiekiamumo vertinimo reitinge 2030 m. Lietuva yra pakilusi bent per 10 pozicijų (iš 95 į 85), o ACI Europe pasiekiamumo su jungiamaisiais oro uostais reitinge Lietuva priartėja prie ES vidurkio.“ Siūlome suderinti Aviacijos vystymo gairėse numatomus nustatyti rodiklius su rodikliais, pateikiamais Projekte.

Ketvirta, nors daugumoje sričių iškeltos problemos mūsų narių vertintinos kaip identifikuotos teisingai, bendrai pasigendame glaudesnio ryšio tarp nagrinėjamų esminių problemų priežasčių bei sėkmės rodiklių. Lietuvos aviacijos sektoriaus plėtrai kliudančios problemos ir jų priežastys identifikuotos iš esmės teisingai, tačiau joms visoms išspręsti taikomi du sėkmės rodikliai – skrydžių kryptys ir keleivių skaičius. Visgi tai, kad atsiras daugiau skrydžių kryptių, neskatins aviacijos verslo, o sukurtas verslas, priešingai, gali pridėti naujų skrydžių kryptių. Todėl reikia skatinti reikia verslą, kuris sukūręs vertę, pritrauks tiek papildomus skrydžius, tiek papildomus verslus. Siūlytume atkartoti tai, kas yra numatoma dabar rengiamose Aviacijos vystymo gairėse, t.y. didinti oro transporto sektoriaus kuriamą vertę ir konkurencingumą šalies viduje, su ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis, ir čia puikiai tinka tikslas siekti 5% šalies BVP iš aviacijos sektoriaus, tuo tarpu skrydžiu kryptis performuluoti ne kaip tikslą savaime, tačiau kaip būdą matuoti skrydžių kryptis būtent su strateginėmis Lietuvos rinkomis ir tomis rinkomis, kurias valstybė siekia „atverti“. Taip pat kaip vienas iš sėkmės rodiklių nurodomas „Lietuvos oro uostuose aptarnautų keleivių skaičius, mln. keleivių“, tačiau Susisiekimo oro transportu pagerėjimas negali būti matuojamas tik aptarnautų keleivių skaičiumi.

Šis mūsų narių pastebėjimas aktualus ne tik aviacijos sektorių liečiančią plano dalį. Kai kurie sėkmės rodikliai yra išvestiniai – pavyzdžiui, kaip vienas iš NPP 5.4. uždavinio įgyvendinimo sėkmės rodiklių yra nurodomas „Sukurtų papildomų naujų darbo vietų skaičius, įveiklinant ryšių infrastruktūrą“, tačiau darbo vietų skaičius įveiklinant ryšių infrastruktūrą savaime neteikia naudos, o tik rodo, kad kažkas tuo metu dirba kurdamas ar prižiūrėdamas infrastruktūrą. Galima būtų teigti, kad

jeigu sėkmė matuojama pagal darbo vietų skaičių, tai gali kirstis su paties infrastruktūros panaudojimo efektyvumo didinimo tikslu.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad kai kurie rodikliai Projekte yra pateikti fragmentuotai, galimai yra nesuderinti su NPP iškeltais rodikliais. Kai kurie rodikliai ar tikslo rodikliai yra nurodomi prie uždavinių detalizavimo, tačiau nenurodomi Projekto III skyriuje. To pavyzdys – jau minėti aviacijos sektoriuje išsikelti tikslai. Siūlome užtikrinti, kad Projekte atsispindintys sėkmės rodikliai sutaptų su NPP įtvirtintais sėkmės rodikliais.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Eglė Radišauskienė

Originalas nebus siunčiamas.

Vilius Kriaučiūnas, el.p.: vilius@lvk.lt, tel. 8 5 212 1111.